

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ЕЛЕКТРОННОГО КАБІНЕТУ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ

Теслюк Н.П., кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, natalitesluk@gmail.com, orcid.org/0000-0002-0338-9088

Гуцалюк О.І., Національний транспортний університет, Київ, Україна, sheptynova_lena@ukr.net, orcid.org/0000-0001-7435-116X

PECULIARITIES OF THE WORK OF THE ELECTRONIC CABINET OF TAXPAYERS

Tesliuk NP, Candidate of Economic Sciences, National Transport University, Kyiv, Ukraine, natalitesluk@gmail.com, orcid.org/0000-0002-0338-9088

Gutsalyuk OI, National Transport University, Kyiv, Ukraine, sheptynova_lena@ukr.net, orcid.org/0000-0001-7435-116X

ОСОБЕННОСТИ РАБОТЫ ЭЛЕКТРОННОГО КАБИНЕТА НАЛОГОПЛАТЕЛЬЩИКА

Теслюк Н.П., кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина, natalitesluk@gmail.com, orcid.org/0000-0002-0338-9088

Гуцалюк А.И., Национальный транспортный университет, Киев, Украина, sheptynova_lena@ukr.net, orcid.org/0000-0001-7435-116X

Постановка проблеми. На шляху реформування державних органів України відповідно до вимог Європейського Союзу є взаємодія платників податків і контролюючих органів з застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій. Одним із напрямів модернізації інформаційної системи органів ДПС є запровадження нового електронного сервісу з надання електронних послуг платникам податків з використанням Інтернет-середовища та єдиного веб-порталу ДПС України – персонального Електронного кабінету платника податків. Електронний сервіс розроблено у складі системи «Податковий блок».

Аналіз досліджень і публікацій. Питання електронного сервісу в цілому були об'єктами дослідження таких науковців: Л.О. Матвейчук, А.С. Полторака, І.М. Тофан, Ю.М. Васюк, П.С. Клімушин, Я.В. Янчев, К. Ю. Пряміцин.

Постановка завдання. Визначити призначення, можливості, переваги та недоліки в роботі електронного кабінету для платника податків .

Основний матеріал. Отримання інформації від контролюючих органів та документів завжди вимагало від бізнесу екстра витримки, зусиль і головне великих витрат робочого часу. Проста процедура – отримання актів звірення розрахунків перетворювалась для бізнесу в складне завданням, що залежало від багатьох факторів, починаючи від відпустки або лікарняного податкового інспектора, завершуючись наявністю офісно-канцелярського забезпечення. Більш складні питання, зокрема адміністрування податків та зборів на пряму залежали від суб'єктивних взаємовідносин між бізнесом і контролюючим органом.

З початком функціонування електронних сервісів вказані проблеми бізнесу, якщо не вирішуються, то принаймні пом'якшуються. Просте логічне програмне забезпечення максимально спрощує адміністрування податків та взаємодію с контролюючими органами. Значною мірою зменшується й адміністративне навантаження на контролюючі органи, знижуються витрати на утримання апарату контролюючих органів та комунікацію у паперовій формі.

Розгляне досвід інших країн у питанні запровадження електронних сервісів та їх ефективність. В Естонії майже вся взаємодія з державними органами здійснюється здебільшого за допомогою електронних сервісів (99% послуг доступні онлайн). При цьому електронні сервіси побудовані за принципом єдиного вікна: якщо щось було надано державі один раз, то наступного разу не надається,

оскільки держава вже це має і сама забезпечує взаємодію між державними органами і базами даних. У тому числі, й завдячуючи електронним сервісам, естонська система визнана найефективнішою системою збору податків у світі – естонці для збору 100 євро податків витрачають до 0,4 євро (витрати держави на податкові та митні органи). Крім того, запровадження електронних сервісів в Естонії дозволило економити 2% ВВП. [1]

В Україні електронний кабінет платника податків – новий електронний сервіс веб-порталу ДПС України, який за допомогою спеціального інструмента доступу (наприклад, електронної картки платника податків) з використанням електронно-цифрового підпису дозволить платнику податків працювати з органами податкової служби в режимі реального часу. [2]

Робота з власним Електронним кабінетом здійснюватиметься платником податків за допомогою підключеного до Інтернет-мережі персонального комп'ютера з використанням стандартних програмно-технічних засобів (браузера, картрідера тощо) за умови авторизації платника податків на веб-порталі ДПС України.

Електронний кабінет платника податків є захищеним, персоналізованим та безпечним електронним сервісом, який надаватиме безконтактні способи взаємодії платників податків та ДПС з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Призначенням Електронного кабінету платника податків є надання платнику податків можливості реалізувати свої обов'язки та права у сфері оподаткування в режимі on-line. Зокрема, платник податків без використання клієнтського застосування матиме змогу:

- підготувати, заповнити та надіслати податкову звітність в електронному вигляді;
- переглядати дані картки особового рахунка про стан розрахунків з бюджетом (нараховано, сплачено, переплата, податковий борг, штрафні (фінансові) санкції, пеня);
- формувати та заповнювати платіжні документи щодо сплати податків, зборів та інших платежів до бюджету;
- здійснювати сплату податків, зборів та інших платежів до бюджету за допомогою банківських систем типу Інтернет-банкінг;
- здійснювати офіційне листування з органами ДПС України з питань оподаткування, отримувати консультаційні послуги (у режимі реального часу або за попередньо надісланими питаннями), замовляти та отримувати адміністративні послуги;
- оперативно переглядати актуальні, а також архівні відомості, які надано платником податків або сформовано на підставі наданих ним до ДПС документів (дані обліку, дані щодо об'єктів оподаткування, інформацію про результати перевірок, інформацію про доходи фізичної особи тощо).

Сервіс включає дві функціональні частини: відкрита (загальнодоступна); приватна (особистий кабінет). [3]

Користуватися функціоналом відкритої частини можна без ідентифікації особи (без використання електронного цифрового підпису).

Через відкриту частину платник має можливість:

- скористатися інформацією з реєстрів, що є загальнодоступними (дані про взяття на облік платників; дані реєстру платників ПДВ; дані реєстру страхувальників; дані реєстру платників єдиного податку; інформація про РРО; інформація про книги РРО);
- отримати інформацію про граничні строки сплати податків, зборів, обов'язкових платежів і подання звітності (податковий календар);
- отримати контакти й адреси діючих центрів обслуговування платників (ЦОП);
- ознайомитись із новинами Державної фіскальної служби України;
- скористатись іншою корисною інформацією. [4]

Робота з електронним сервісом у приватній частині здійснюється з використанням електронного цифрового підпису (ЕЦП).

У приватній частині після ідентифікації особи надається можливість:

- скористатись індивідуальним податковим календарем;
- переглянути й перевірити свої облікові дані;
- створити запит для отримання інформації;

- подати реєстраційну заяву платника податку на додану вартість, заяву про анулювання реєстрації платника податку на додану вартість, заяву про видачу довідки про відсутність заборгованості з податків і зборів;
- направити листа до органу ДФС;
- переглянути стан розрахунків із бюджетом;
- зареєструвати податкові накладні в Єдиному реєстрі податкових накладних;
- скористатися сервісами системи «Електронного адміністрування ПДВ» (для платників ПДВ).

[5]

Фізичним особам після ідентифікації також надано можливість за допомогою платіжної системи сплатити податки, збори, платежі (особистий кабінет — «Стан розрахунків із бюджетом»).

За допомогою цього сервісу можна також сформувати та надіслати до органів ДПС електронні документи, запити на отримання інформації, заяви для реєстрації платниками окремих податків. Також платник може у режимі реального часу отримати доступ до особистої інформації, а саме отримати відомості про суми отриманих доходів і утриманих податків, стан поданої звітності тощо.

Подання податкової звітності в електронному вигляді має багато суттєвих переваг для представників бізнесу. Звітність, сформовану за допомогою спеціальних програм, можна передати через мережу Інтернет до податкового органу всього за декілька хвилин. Таким чином, платники економлять свій час, кошти на придбання бланків звітних документів, отримують гарантію автоматичної перевірки підготовлених документів на наявність арифметичних помилок та оновлення версій форматів документів, які є підставою для нарахування і сплати податків.

До основних переваг подання електронної звітності можна віднести такі, як :

1. економія робочого часу платників податків і коштів на придбання бланків звітних документів;
2. економія часу на уникнення черг під час подання звітності;
3. підтвердження доставки звітності;
4. гарантія перевірки звітності на наявність арифметичних помилок;
5. оновлення версій документів звітності;
6. конфіденційність інформації;
7. оперативність обробки отриманої інформації.

Зважаючи на пришвидшення економічних операцій з кожним днем, електронна звітність є невід'ємною необхідністю організації обліку й вимогою часу. За умови високого рівня технічної бази та програмного обслуговування, переваги від використання системи подання податкової звітності в електронному вигляді перевищать її недоліки.

Електронні сервіси, запроваджені ДПС, набувають все більшої популярності серед платників податків. Приватною частиною Електронного кабінету Державної податкової служби, яка надає можливість доступу до понад 80 електронних сервісів, на сьогодні користуються 2,3 млн. платників податків.

Серед користувачів приватної частини Електронного кабінету 1,2 млн. – це фізичні особи – підприємці, 0,5 млн. юридичних осіб та 0,6 млн. громадян. [4]

Що треба зробити, щоб поліпшити роботу електронного кабінету:

1. Провести аудит баз даних та виявити алгоритми їх роботи;
2. Передати бази даних Мінфіну чи спеціалізованого підприємства;
3. Повністю змінити команду, яка супроводжує розробку електронного кабінету (це не мають бути люди із системи, бо сервіс для них – це вчасно згенерований системою штраф платнику податків);
4. Усунити якнайдалі від цього процесу вплив зовнішніх потенційних конкурентів електронного кабінету;
5. Забезпечити безперебійну систему роботи електронного кабінету відповідним технічним забезпеченням.

Висновки. Багато в чому електронний кабінет платника є зручним, адже є можливість відслідковувати свою звітність, грошові перекази з податків, перевірити реєстрацію податкових накладних/розрахунків коригувань, робити запити для отримання інформації. Але програма потребує

удосконалення. Основна проблема довга процедура завантаження, зокрема 20-го числа чи в останні дні реєстрації податкових накладних може взагалі не працювати. Користувачі пересилають документи просто скануючи їх, але це не вирішує проблему – податкова їх просто не бачить. Тому все одно доводиться приносити все на паперах. Це суттєвий недолік, який не спонукає платників до використання в роботі даного сервісу. Сама ідея запровадження ЕКП чудова, але реалізацію, на жаль, аж ніяк не можна назвати вдалою. Сервіс необхідно доопрацювати, зробити його більш доступнішим та зручним для користування.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Електронний кабінет платника податків: від зародження ідеї до втілення її на практиці. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kmp.ua/uk/analytics/exclusive/e-cabinet-of-the-taxpayer/>
2. Оновлений «Електронний кабінет платника» запрацював у тестовому режимі. Інтерактивна бухгалтерія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://interbuh.com.ua/ru/documents/onenews/90988>
3. Сервіс «Електронний кабінет платника» оновлено [Електронний ресурс]: Вісник офіційно про податки. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ru/pubs/id/9854>
4. Про затвердження Порядку функціонування Електронного кабінету [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 14.07.2017 №637. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0942-17>.
5. Матвейчук Л. Електронний податковий сервіс – сучасний механізм державного управління оподаткування: практичний аспект / Л. Матвейчук. Актуальні проблеми державного управління. 2014. Вип. 2(58). С. 113-119.
6. Електронний кабінет. [Електронний ресурс]: Державна податкова служба. – Режим доступу: <https://cabinet.sfs.gov.ua/>

REFERENCES

1. Electronic office of the taxpayer: from the origin of the idea to its implementation in practice. [Electronic resource] – <http://kmp.ua/uk/analytics/exclusive/e-cabinet-of-the-taxpayer/> [in Ukrainian].
2. The updated «Electronic office of the payer» earned in test mode [Electronic resource]: Interactive accounting. – Access mode: <https://interbuh.com.ua/ru/documents/onenews/90988/>. [in Ukrainian].
3. Service «Electronic office of the payer» updated [Electronic resource]: Bulletin officially on taxes. – Access mode: <http://www.visnuk.com.ua/ru/pubs/id/9854>. [in Ukrainian].
4. On approval of the Procedure for the functioning of the Electronic Cabinet [Electronic resource]: Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 14.07.2017 №637. – Access mode: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0942-17>. [in Ukrainian].
5. Matveychuk L. Electronic tax service – a modern mechanism of public administration of taxation: a practical aspect / L. Matveychuk. Actual problems of public administration. 2014. Vip. 2 (58). Pp. 113-119. [in Ukrainian].
6. Electronic office. [Electronic resource]: State Tax Service. – Access mode: <https://cabinet.sfs.gov.ua/>. [in Ukrainian].

РЕФЕРАТ

Теслюк Н.П. Особливості роботи електронного кабінету платників податків / Н.П. Теслюк, О.І. Гуцалюк // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науково-технічний збірник. – К.: НТУ, 2021. – Вип. 2 (49).

В статті досліджено структуру і принцип роботи електронного кабінету платника податків, його переваги і недоліки.

Об'єкт дослідження – електронний кабінет платника податків.

Мета роботи – проаналізувати роботу електронного кабінету платника податків.

Метод дослідження – метод операціоналізації понять, індукції і дедукції.

На шляху реформування державних органів України відповідно до вимог Європейського Союзу є взаємодія платників податків і контролюючих органів з застосуванням інформаційно-

комунікаційних технологій. Одним із напрямів модернізації інформаційної системи органів ДПС є запровадження нового електронного сервісу з надання електронних послуг платникам податків з використанням Інтернет-середовища та єдиного веб-порталу ДПС України – персонального Електронного кабінету платника податків. Електронний сервіс розроблено у складі системи «Податковий блок».

Детально розглянуто структуру електронного кабінету платника податків. Проаналізовано переваги подання електронної звітності і визначено шляхи поліпшення роботи електронного кабінету.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ЕЛЕКТРОННИЙ КАБІНЕТ, ПЛАТНИК ПОДАТКІВ, ВЕБ-ПОРТАЛ, ПОДАТКИ, ЗБОРИ.

ABSTRACT

Teslyuk N.P., Gutsalyuk O.I. Features of the electronic cabinet of taxpayers. Visnyk National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific and Technical Collection. – Kyiv: National Transport University, 2021. – Issue 2 (49).

The article examines the structure and principle of operation of the electronic office of the taxpayer, its advantages and disadvantages.

The object of research is the electronic office of the taxpayer.

The purpose of the work is to analyze the work of the electronic office of the taxpayer.

Research method – a method of operationalization of concepts, induction and deduction.

The interaction of taxpayers and controlling bodies with the use of information and communication technologies is on the way to reforming the state bodies of Ukraine in accordance with the requirements of the European Union. One of the directions of modernization of the information system of the State Tax Service is the introduction of a new electronic service for providing electronic services to taxpayers using the Internet environment and a single web portal of the State Tax Service of Ukraine – a personal electronic office of the taxpayer. The electronic service was developed as part of the «Tax Block» system.

The structure of the electronic office of the taxpayer is considered in detail. The advantages of submitting electronic reporting are analyzed and the ways to improve the work of the electronic cabinet are identified.

KEY WORDS: ELECTRONIC CABINET, TAXPAYER, WEB PORTAL, TAXES, FEES.

РЕФЕРАТ

Теслюк Н.П. Особенности работы электронного кабинета налогоплательщиков / Н.П. Теслюк, Е.И. Гуцалюк // Вестник Национального транспортного университета. Серия «Экономические науки». Научно-технический сборник. – К.: НТУ, 2021. – Вып. 2 (49).

В статье исследована структура и принцип работы электронного кабинета налогоплательщика, его преимущества и недостатки.

Объект исследования – электронный кабинет налогоплательщика.

Цель работы – проанализировать работу электронного кабинета налогоплательщика.

Метод исследования – метод операционализации понятий, индукции и дедукции.

На пути реформирования государственных органов Украины в соответствии с требованиями Европейского Союза является взаимодействие налогоплательщиков и контролирующих органов с применением информационно-коммуникационных технологий. Одним из направлений модернизации информационной системы органов ГНС является введение нового электронного сервиса по предоставлению электронных услуг налогоплательщикам с использованием Интернет-среды и единого веб-портала ГНС Украины – персонального электронного кабинета налогоплательщика. Электронный сервис разработан в составе системы «Налоговый блок».

Подробно рассмотрена структура электронного кабинета налогоплательщика. Проанализированы преимущества представления электронной отчетности и определены пути улучшения работы электронного кабинета.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: электронный КАБИНЕТ, налогоплательщики, веб-порталы, НАЛОГИ, СБОРЫ.

АВТОРИ:

Теслюк Наталія Петрівна, к.е.н., доцент, Національний транспортний університет, доцент кафедри фінансів, обліку і аудит, e-mail: natalitesluk@gmail.com, +380679205826, 02097, м. Київ, вул. Радунська 3, кв.49

Гуцалюк Олена Ігорівна, Національний транспортний університет, асистент кафедри фінансів, обліку і аудиту, e-mail: sheptynova_lena@ukr.net, тел.. +380976585175, Україна, 03118, м. Київ, вул. Згурівська, 18.

AUTHOR:

Tesliuk Natalia Petrovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, National Transport University, Associate Professor of the Department of Finance, Accounting and Auditing, e-mail: natalitesluk@gmail.com, +380679205826, Ukraine, 02097, Kyiv, Radunska str. 3, 49.

Gutsalyuk Elena I., National Transport University, the assistant of finance, accounting and audit, e-mail: sheptynova_lena@ukr.net, tel. +380976585175, Ukraine, 03118, Kyiv, Zgurovsky str. 18.

АВТОРЫ:

Теслюк Наталья Петровна, к.э.н., доцент, Национальный транспортный университет, доцент кафедры финансов, учета и аудит, e-mail: natalitesluk@gmail.com, +380679205826, Украина, 02097, г. Киев, ул. Радунская, 3, 49.

Гуцалюк Елена Игоревна, Национальный транспортный университет, ассистент кафедры финансов, учета и аудита, e-mail: sheptynova_lena@ukr.net, тел. +380976585175, Украина, 03138, г. Киев, ул. Згуровская, 18.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Бондаренко Є.В., доктор економічних наук, професор, ЗАТ «Українська академія інвестиційного розвитку і будівництва», Київ, Україна

Бондарь Н.М., декан факультету економіки та права, доктор економічних наук, професор кафедри економіки, Національний транспортний університет, академік Транспортної Академії України, член комітету з питань державно-приватного партнерства Федерації роботодавців транспорту України.

REVIEWER:

Bondarenko EV, Doctor of Economics, Professor, CJSC «Ukrainian Academy of Investment Development and Construction», Kyiv, Ukraine

Bondar NM, Dean of the Faculty of Economics and Law, Doctor of Economics, Professor of Economics, National Transport University, Academician of the Transport Academy of Ukraine, member of the Committee on Public-Private Partnership of the Federation of Transport Employers of Ukraine.